

Souhrnná teritoriální informace:

Brazílie

Zastupitelský úřad 2. 6. 2025 5:36

Brazílie je největší a nejlidnatější stát Jižní Ameriky, současně pátý největší a také pátý nejlidnatější stát světa. Na severu sousedí s Francouzskou Guyanou, Surinamem, Guyanou, Venezuelou a Kolumbií; na západě s Peru, Bolívií a Paraguayí, na jihu s Argentinou a Uruguayí. Brazílské území zabírá 47,3% povrchu jihoamerického kontinentu. Jedinými jihoamerickými zeměmi, s nimiž Brazílie nemá společnou hranici, jsou Chile a Ekvádor.

Brazílie je tvořena pěti geografickými celky, které berou v úvahu ekonomické, sociální, politické a kulturní odlišnosti. Jsou jimi středozápadní, severní, severovýchodní, jižní a jihovýchodní region. Z administrativně správního pohledu je Brazílie tvořena 1 federálním distriktem, kde se nachází hlavní město Brasília, a 26 federálními státy: Acre (AC), Alagoas (AL), Amapá (AP), Amazonas (AM), Bahia (BA), Ceará (CE), Espírito Santo (ES), Goiás (GO), Maranhão (MA), Mato Grosso (MT), Mato Grosso do Sul (MS), Minas Gerais (MG), Pará (PA), Paraíba (PB), Paraná (PR), Pernambuco (PE), Piauí (PI), Rio de Janeiro (RJ), Rio Grande do Norte (RN), Rio Grande do Sul (RS), Rondônia (RO), Roraima (RR), Santa Catarina (SC), São Paulo (SP), Sergipe (SE), Tocantins (TO).

Brazílie má osmou největší ekonomiku světa (HDP v paritě kupní síly), potažmo jedenáctou (nominální HDP) a zdaleka největší v Jižní Americe. Je největším producentem a exportérem kávy na světě, a to již 150 let. Je členem skupiny G20. S Ruskem, Čínou, Indií, JAR, Egyptem, Íránem, Etiopií a Spojenými arabskými emiráty vytváří obchodně-politické spojení BRICS+. S ostatními jihoamerickými státy (Argentina, Uruguay, Paraguay) pak zónu volného obchodu Mercosur.

Výkonnou moc má prezident, který je současně hlavou vlády. Dne 1. ledna 2023 nastoupil do úřadu prezident Luiz Inácio Lula da Silva (člen PT, Partido dos Trabalhadores – Strana pracujících). Úřad viceprezidenta převzal Geraldo Alckmin (člen PSB, Partido Socialista Brasileiro – Brazílská socialistická strana).

Hlavním legislativním orgánem je dvoukomorový Národní kongres, který se skládá z Poslanecké sněmovny a Federálního senátu. Poslanecká sněmovna se skládá ze zástupců jednotlivých států dle úměrného počtu obyvatel (celkem 513 poslanců), kteří jsou voleni ve všeobecných a přímých volbách na čtyři roky. Senát má 81 členů volených na osm let a každý stát je zde zastoupen třemi senátory.

Soudní moc je oddělená od výkonné a brazilská justice má čtyři úrovně: Nejvyšší federální soud (STF), Nejvyšší soudní dvůr (STJ) a stupeň federálních regionálních (TRF) a státních soudů. Mimo obecné soudnictví existují v Brazílii ještě specializované soudy (Nevyšší vojenský soud, Nejvyšší volební soud a Nejvyšší pracovní soud).

Základní údaje	
Hlavní město	Brasília
Počet obyvatel	212,6 mil.
Jazyk	portugalština
Náboženství	katolíci (50 %), protestanti (31 %), bez vyznání (10 %)
Státní zřízení	federativní republika, prezidentský systém
Hlava státu	Luiz Inácio Lula da Silva
Hlava vlády	Luiz Inácio Lula da Silva
Název měny	Brazílský real (BRL)
Cestování	
Časový posun	-4 hod. (v létě -5)
Kontakty ZÚ	
Velvyslanec	Ing. Pavla Havrlíková
Ekonomický úsek	Mgr. Filip Vavřínek
Konzulární úsek	Mgr. et Mgr. Pavel Šára
CzechTrade	Ing. Jan Michálek
Czechinvest	ne
Ekonomika	
2024	
Nominální HDP (mld. USD)	2189
Hospodářský růst (%)	3,4
Inflace (%)	4,4
Nezaměstnanost (%)	6,2

Brazílie představuje 40% HDP Latinské Ameriky a s HDP 2,13 bln. USD (růst 3,1%) byla v r. 2023 zpět v top 10 ekonomik světa. V r. 2024 se očekává růst HDP okolo 1,7 - 2,2% a do r. 2026 se podle MMF Brazílie může stát osmou největší ekonomikou světa s HDP 2,476 bln. USD. V posledních dvou letech se ekonomická situace stabilizuje, za růstem HDP stojí rostoucí export zemědělských komodit a ropy. Inflace v r. 2023 klesla na 4,5%, nezaměstnanost klesla na 7,5% (nižší než před r. 2014). Vláda prosadila důležité především daňové a rozpočtové reformy. Roste význam Číny jako investora a obchodního partnera, snaha o posílení role BRICS jako protiváha USA-EU: prezident Lula prosazuje vliv Jižní polokoule a rozvojových ekonomik na ose Latinské Ameriky, Afriky a Číny. Tradiční motor ekonomiky je kromě exportu komodit také obrovský a relativně uzavřený domácí trh. Spotřebitelé v Brazílii utrácejí nejvíce za bydlení, vodu a elektřinu. Důvěra v růst je stále křehká, ve spojení s obavou z nezaměstnanosti a zadlužení. Pro skutečný vzestup ekonomiky bude klíčové snížit rostoucí deficit státního rozpočtu, přebujelou administrativu, snížit základní úrokovou sazbu (tradičně vysoká: 11,75%) a udržet inflaci pod kontrolou. Dlouhodobě patří Brazílie k velmi složitým exportním trhům. Důvodem je především ochranářství skryté ve velmi složitém systému cel a daní. V roce 2019 byla Brazílie na 109. pozici v Ease of doing business podle OECD, v roce 2020 dokonce na 124. místě. Pro zahraniční firmy, které mají v úmyslu podnikat a vyvážet do Brazílie, je zásadně důležité si uvědomit, že spolehlivý export vyžaduje pečlivý průzkum trhu, získání spolehlivých místních zástupců a kvalifikovaných daňových poradců. Z těchto důvodů je pro úspěšný vývoz nutno počítat s přípravou v řádu let a s poměrně vysokými investicemi do místního poradenství.

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

3 Obchod a investice

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 Přímé zahraniční investice
- 3.3 FTA a smlouvy
- 3.4 Rozvojová spolupráce
- 3.5 Perspektivní obory (MOP)

4 Kultura obchodního jednání

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

1.2 Zahraniční politika země

1.3 Obyvatelstvo

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

Oficiální název státu: República Federativa do Brasil (Brazilská federativní republika), zkratka BFR

Krátký název státu: Brasil (Brazílie)

Brazílie je demokratická federativní republika s prezidentským systémem. Hlavou státu je prezident, který zároveň stojí v čele vlády. Prezident je volen na čtyřleté funkční období s možností jednoho opětovného zvolení na další, bezprostředně navazující funkční období. Prezident sám jmenuje ministry své vlády.

Hlavním legislativním orgánem je dvoukomorový Národní kongres, který se skládá z Poslanecké sněmovny a Federálního senátu. Sněmovna má 513 poslanců, kteří jsou voleni na čtyři roky. Senát má 81 členů volených na osm let.

Dne 1. ledna 2023 nastoupil do úřadu prezidenta Luiz Inácio Lula da Silva (nar. 1945) ze středo-levé Strany pracujících (Partido dos Trabalhadores). Jedná se o 39. prezidenta Brazílie. Zastává v pořadí třetí funkční období (funkci prezidenta vykonával již v letech 2003-2011). Vice-prezidentem a současně ministrem průmyslu a obchodu je Geraldo Alckmin ze Brazilské socialistické strany (Partido Socialista Brasileiro)

Brazílie tvořena 1 federálním distriktem se zvláštním statutem a 26 federálními státy. V čele jednotlivých států federace stojí demokraticky volený guvernér. Každý ze států má svou vládu i státní legislativu, včetně daňových nařízení, která se mohou stát od státu lišit (zejména daň ICMS).

Složení vlády Brazilské federativní republiky (ke dni 1. 6. 2025)

Ministerstva a jejich personální obsazení:

Zemědělství a chov dobytka - Carlos Fávaro (PSD)

Města – Jader Barbalho Filho (MDB)

Věda, technologie a inovace - Luciana Santos (PCdoB)

Komunikace - Frederico Siqueira (bezpartijní)

Kultura - Margareth Menezes (bezpartijní)

Obrana - José Múcio Monteiro (bezpartijní)

Agrární rozvoj a rodinné zemědělství - Paulo Teixeira (PT)

Průmysl, obchod a služby - Geraldo Alckmin (PSB)

Rozvoj, sociální pomoc, rodinné otázky a boj proti hladu - Wellington Dias (PT)

Lidská práva a občanství - Macaé Evaristo (PT)

Vzdělávání - Camilo Santana (PT)

Sport - André Fufuca (PP)

Finance - Fernando Haddad (PT)

Správa a inovace veřejných služeb - Esther Dweck (bezpartijní)

Rasová rovnost - Anielle Franco (PT)

Integrace a regionální rozvoj - Waldez Góes (PDT)

Spravedlnost a veřejná bezpečnost - Ricardo Lewandowski (bezpartijní)

Životní prostředí a klimatické změny - Marina Silva (REDE)

Těžební průmysl a energie - Alexandre Silveira (PSD)

Ženská otázka - Márcia Lopes (PT)

Rybolov - André de Paula (PSD)

Plánování a správa rozpočtu - Simone Tebet (MDB)

Přístavy a letiště - Sílvio Costa Filho (Republicanos)

Záležitosti domorodého obyvatelstva - Sônia Guajajara (PSOL)

Sociální zabezpečení - Wolney Queiroz (PDT)

Zahraniční vztahy - Mauro Vieira (bezpartijní)

Zdravotnictví - Alexandre Padilha (PT)

Práce a zaměstnanost - Luiz Marinho (PT)

Doprava - Renan Filho (MDB)

Cestovní ruch - Celso Sabino (UNIÃO)

Úřady se statutem ministerstva (podřízené prezidentovi):

Sekretariát pro sociální komunikaci - Sidônio Palmeira (bezpartijní)

Generální sekretariát vlády - Márcio Macêdo (PT)

Sekretariát pro institucionální vztahy - Gleisi Hoffmann (PT)

Další orgány se statutem ministerstva (podřízené prezidentovi):

Generální advokatura Unie - Jorge Messias (bezpartijní)

Kabinet prezidenta (Civilní část) - Rui Costa (PT)

Generální kontrolor Unie - Vinícius Carvalho (bezpartijní)

Kabinet prezidenta (Institucionální bezpečnost) - Marcos Antonio Amaro dos Santos (bezpartijní)

1.2 Zahraniční politika země

Brazílie je regionální velmocí, silně ovlivňující země jižní a Latinskou Ameriku. Brazílie má postavení 10. největší světové ekonomiky a prakticky nevýznamnějšího vývozce komodit, které ji permanentně drží na místě významného globálního hráče.

K rozšiřování svého vlivu Brazílie využívá zejména Organizaci amerických států, Unii jihoamerických národů, zónu volného obchodu Mercosur, sdružení BRICS (Rusko, Čína, Indie, JAR) a Společenství portugalsky mluvících zemí (Comunidade dos Países de Língua Portuguesa), někdy zvané Lusofonie. Jde o sdružení devíti států, ve kterých je úředním nebo jedním z úředních jazyků portugalština. Krom Brazílie a Portugalska jsou členy Angola, Guinea-Bissau, Kapverdy, Mosambik, Svatý Tomáš a Princův ostrov, Východní Timor a Rovnicková Guinea. Brazílie se vojensky a diplomaticky angažuje zvláště ve dvou krizových oblastech – ve Východním Timoru a na Haiti. Brazílie dlouhodobě usiluje o trvalé členství v Radě bezpečnosti OSN a dále usiluje o členství v Organizaci pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD).

Předchozí levicové vlády prezidentů Luly a Rousseffové kladly mimořádný důraz na spolupráci v rámci BRICS, zejména s Ruskem, Indií a Čínou. Následně vláda J. Bolsonara v letech 2019-2022 se mnohem více sblížila se Spojenými státy a Kolumbií, s níž sdílela mj. kritický postoj k Madurově režimu ve Venezuele. Bolsonaroova vláda zaujala také silně protičínský postoj a dostala se do sporu s Ruskem kvůli Venezuele, čímž se spolupráce v rámci BRICS značně ochladila. Nová vláda prezidenta Luly usiluje o znovuzviditelnění Brazílie na mezinárodní scéně a o navázání užší spolupráce a integrace v rámci regionu, včetně zlepšení vztahů s Madurovou Venezuelou.

1.3 Obyvatelstvo

Počet obyvatel (2024): 212,06 mil. V porovnání s posledním sčítáním lidu, které proběhlo v roce 2010, došlo k nárůstu o 6,5 % (12 mil. obyvatel.), roční tempo nárůstu za posledních 12 let činí 0,52 %, což představuje nejnižší zaznamenané tempo.

Hustota obyvatelstva: 23,86 obyvatel/km²

Celková rozloha: 8 510 417,771 km², celkový počet municipalit 5 570.

Rozmístění obyvatelstva v rámci teritoria je velmi nerovnoměrné. Ačkoliv jihovýchodní část Brazílie zaujímá pouze desetinu jejího území, žijí v ní dvě pětiny obyvatel a nachází se zde největší koncentrace průmyslové a zemědělské výroby v zemi. V městských aglomeracích, které představují méně než jedno procento rozlohy země, žije zhruba 85 % populace.

Obyvatelstvo podle států (2022): São Paulo – 44,41 mil.; Minas Gerais – 20,53 mil.; Rio de Janeiro – 16,05 mil.; Paraná – 11,44 mil.; Bahia – 14,14 mil.; Rio Grande do Sul – 10,88 mil.; Pernambuco – 9,05 mil.; Ceará – 8,79 mil.; Pará – 8,12 mil.; Santa Catarina – 7,61 mil.; Goiás – 7,05 mil.; Maranhão – 6,77 mil.; Paraíba – 3,97 mil.; Amazonas – 3,94 mil.; Espírito Santo – 3,83 mil.; Mato Grosso – 3,65 mil.; Rio Grande do Norte – 3,3 mil.; Piauí – 3,27 mil.; Alagoas – 3,12 mil.; Distrito Federal – 2,81 mil.; Mato Grosso do Sul – 2,75 mil.; Sergipe – 2,21 mil.; Rondônia – 1,58 mil.; Tocantins – 1,51 mil.; Acre – 0,83 mil.; Amapá – 0,73 mil.; Roraima – 0,63 mil.

Průměrný roční přírůstek obyvatelstva: 0,77 % Demografické složení: ženy 51,5 %, muži 48,5 %. Podíl obyvatelstva dle věku: 0 – 14 let: 19,8 % 15 – 64 let: 69,3 %, nad 65 let: 10,9 %.

Etnické složení: 43,5 % evropského původu , 45,3 % míšeného původu, 10,2 % afrického původu, 0,4 % asijského původu, 0,6 % původní indiánské obyvatelstvo.

Povinnou školní docházku (6-14 let) absolvuje 99,4 %, negramotnost činí 5,4 %, míra plodnosti 1,76 potomků na jednu ženu.

Vyznání obyvatelstva (2020): katolické 50 %, protestanti, evangelikálové a letniční hnutí 31 %, spiritisti 3 %, umbanda, candomblé a další afro-brazílské kultury 2 %, další náboženství 2 %, ateismus 1 %, bez vyznání 10 %.

Úřední jazyk: portugalština. Další nejčastěji používané jazyky: španělština a angličtina. Španělština figuruje jako druhý jazyk ve školách z důvodu geografické blízkosti s ostatními latinsko-americkými zeměmi. U mladší generace je rozšířena angličtina. Znalost cizích jazyků v populaci je na velmi nízké úrovni.

2 Ekonomika

Podkapitoly:

[2.1 Základní údaje](#)

[2.2 Veřejné finance a státní rozpočet](#)

[2.3 Bankovní systém](#)

[2.4 Daňový systém](#)

2.1 Základní údaje

BFR vyváží především suroviny a potraviny: železnou rudu, ropné výrobky, celulózu, kukuřici, sóju, kuřecí maso, hovězí maso a cukr.

Dováží především: průmyslové výrobky, umělá hnojiva, chemické výrobky, trubky a ventily, telekomunikační zařízení, součásti automobilů a automobily.

Ukazatel	2022	2023	2024	2025	2026
Růst HDP (%)	3,02	3,24	3,4	2,1	1,8
HDP/obyv. (USD/PPP)	19950	21240	22380	23100	23900
Inflace (%)	9,28	4,59	4,4	4,7	4,5
Nezaměstnanost (%)	7,9	7,4	6,2	6,6	6,3
Export zboží (mld. USD)	334,134	339,695	337,045	362,885	375,436
Import zboží (mld. USD)	272,61	240,793	262,87	278,775	296,019
Saldo obchodní bilance (mld. USD)	51,522	92,276	66,218	75,716	70,422
Průmyslová produkce (% změna)	-0,68	0,25	2,7	1,6	1,5
Populace (mil.)	209,4	210,4	211,5	212,4	213,3
Konkurenceschopnost	59/63	N/A	43,8(100	N/A	N/A
Exportní riziko OECD	05.VII	04.VII	04.VII	04.VII	N/A

Zdroj: EIU, OECD, IMD

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

V roce 2024 brazilská ekonomika vzrostla o 3,4 %, zejména díky sektorům služeb a průmyslu. Veřejné finance zaznamenaly mírné zlepšení, když primární deficit klesl na 0,4 % HDP po nerovnováze v roce 2023. Veřejný dluh vzrostl na 76,1 % HDP, což je stále zvládnutelná úroveň. Nicméně konsolidovaný nominální deficit zůstal vysoký, na úrovni 8,45 % HDP, kvůli nárůstu výdajů na úroky z dluhu.

Veřejné finance	2024
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	-7,5
Veřejný dluh (% HDP)	76,1
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-55,966
Daně	2025
PO	N/A
FO	N/A
DPH	N/A

2.3 Bankovní systém

Bankovní soustavu upravuje zákon č. 4595/1964. Mezi hlavní instituce, které mají klíčový vliv na fungování bankovní soustavy, patří: Brazilská centrální banka (Banco Central do Brasil), která je vázána na Ministerstvo financí a je výkonným orgánem provádějícím politiku stanovenou Výborem pro monetární politiku. Výbor pro monetární politiku (COPOM) stanovuje tzv. základní úrokovou míru ekonomiky SELIC, je odpovědný za vydávání oběživa, stanovuje podmínky fungování centrální banky, determinuje základní charakteristiku bankovek a mincí, určuje směrnice a normy týkající se směnných kursů a koordinuje národní monetární politiku s investiční politikou vlády; jeho prezidentem je ministr financí. Komise pro kapitálové hodnoty (Comissão de Valores Mobiliários) je podřízena Ministerstvu financí a jejím základním úkolem je regulace kapitálového trhu a dohled nad ním. Brazilská Banka je komerční bankou, ve které většinový podíl drží federace. Mimo činnost komerční je také zodpovědná za provádění úvěrové a monetární politiky federální vlády pod dohledem Výboru pro monetární politiku.

Národní banka pro hospodářský a sociální rozvoj (BNDES) je hlavním nástrojem k provádění investiční politiky federální vlády. Federální stát vlastní následující obchodní banky: Banco do Brasil S.A., Banco do Nordeste do Brasil S.A., Banco do Amazônia S.A., Banco Meridional do Brasil S.A., Banco Regional de Brasília. Jednotlivé státy vlastní své komerční banky, operující pouze na jejich územích. Hlavními komerčními bankami dle bilanční sumy jsou: Itaú Unibanco, Banco do Brasil, Caixa Econômica Federal (CEF), Banco Bradesco, Santander Banespa, ABN Amro a Safra.

K významným zahraničním bankám působícím v Brazílii patří Banco Santander, ABN Amro, HSBC, Citibank, Credit Suisse, JP Morgan Chase, BNP Paribas, Deutsche Bank a další.

Mezi hlavní pojišťovací ústavy lze zařadit Porto Seguro, AGF Brasil Seguros, Braseg, Paulista Seguros, Itaú Seguros, Paglimar a Marítima Seguros.

2.4 Daňový systém

Brazílský daňový systém je celosvětově známý tím, že je jedním z nejsložitějších, matoucích a obtížně interpretovatelných na světě. Od vyhlášení federální ústavy v roce 1988 bylo denně zveřejněno v průměru 37 daňových pravidel za den. S ohledem na federativní uspořádání země lze daně rozdělit na federální, státní nebo obecní (municipální). Podle druhu je lze dále dělit na daně, regulační poplatky, správní poplatky, poplatky ze státních zakázek a sociální příspěvky. Výše jednotlivých daní se neustále mění, přičemž v současné době se jedná o daňové reformě, jejíž první část by měla nahradit daně jako PIS, Cofins, IPI, ICMS a ISS daní z transakcí se zbožím a službami (IBS).

3 Obchod a investice

Podkapitoly:

[3.1 Obchodní vztahy](#)

[3.2 Přímé zahraniční investice](#)

[3.3 FTA a smlouvy](#)

[3.4 Rozvojová spolupráce](#)

[3.5 Perspektivní obory \(MOP\)](#)

3.1 Obchodní vztahy

Obchodní vztahy s ČR

BFR z ČR dovážela zejména: Čerpadla hmot pohon, mazadel pro píst. motory Části, součásti ostatní letounů, vrtulníků Kaučuk butadien-styren (SBR), karbox (XSBR) - ost Zař. pro autom. zprac. dat, obs. CPU + vstup/výstup jednotku, i kombin. Soupravy kabelů zapalov. pro auta, letadla, lodě Nakladače lopatové čelní Části, přísluš. ost. traktorů, aut. osob, náklad. ap Části motorů pístových vznět. s vnitř. spalov.

BFR do ČR vyvážela zejména: Léky s insulinem, Buničina dřevná, nátron, Tabák odřepíkovaný částečně, úplně Feroniob Části, součásti strojů, přístr. klimatizačních Pokrutiny, odpad po extrahování sojového oleje Dělené maso a droby ze slepic, zmrazené

	2020	2021	2022	2023	2024
Import z ČR (mld. CZK)	7,38	8,84	10,12	9,69	11,85
Export do ČR (mld. CZK)	4,87	4,93	6,5	7,06	5,98
Saldo s ČR (mld. CZK)	-2,51	-3,91	-3,62	-2,63	-5,87

Zdroj: ČSÚ

TOP 5 položek importu z ČR

SITC 3	Název zboží	Hodnota (mil. CZK)	Podíl z celku (%)
772	Přístr. elek. ke spínání ap. obvodů elek., odpory aj.	728	6,14
792	Letadla a zařízení související, lodě kosmické, rakety	709	5,98
679	Roury, trubky, profily duté, fitinky železné, ocelové	699	5,90
723	Stroje, zařiz. pro stavebnictví, stavební inženýrství	602	5,08
742	Čerpadla a dopravníky na kapaliny a jejich díly	579	4,88

Zdroj: ČSÚ

TOP 5 položek exportu do ČR

SITC 3	Název zboží	Hodnota (mil. CZK)	Podíl z celku (%)
057	Ovoce a ořechy (ne olejnaté) čerstvé, sušené	447	7,47
251	Vláknina a papír sběrový	439	7,33
071	Káva a náhražky kávové	429	7,17
742	Čerpadla a dopravníky na kapaliny a jejich díly	394	6,58
121	Tabák nezpracovaný, odpad tabákový	334	5,58

Zdroj: ČSÚ

Obchodní vztahy s EU

	2020	2021	2022	2023	2024
Import z EU (mil. EUR)	27682,34	33788,71	42729,83	42916,32	43588,3
Export do EU (mil. EUR)	24980,41	32973,88	49899,73	44592,72	45997,7
Saldo s EU (mil. EUR)	-2701,93	-814,83	7169,91	1676,4	2409,4

Zdroj: Evropská komise

Obchodní vztahy se zeměmi mimo EU

	2020	2021	2022	2023	2024
Import ze zemí mimo EU (mil. EUR)	119195,64	169162,76	209434,42	179817,21	199382,44
Export do zemí mimo EU (mil. EUR)	168511,09	226779,99	259174,22	269625,16	265532,99
Saldo se zeměmi mimo EU (mil. EUR)	49315,45	57617,23	49739,79	89807,95	66150,55

Zdroj: EIU, Eurostat

3.2 Přímé zahraniční investice

Brazílie patří mezi největší cíle přímých zahraničních investic (PZI) v Latinské Americe a přitahuje kapitál zejména do sektorů energetiky, zemědělství, výroby a služeb. Prostředí pro PZI však stále čelí významným překážkám, jako je rozsáhlá byrokracie, vysoké daňové zatížení, regulační nejistoty a nedostatečná infrastruktura, které mohou ztěžovat tok investic.

Jako příklad lze uvést českou společnost Energo-Pro, která koupila vodní elektrárnu Baixo Iguaçu v brazilském státě Paraná za přibližně 300 milionů amerických dolarů a plánuje do Brazílie v následujících pěti letech investovat mezi 400 a 500 miliony amerických dolarů. Nejvíce přímých zahraničních investic směřuje do států São Paulo, Rio de Janeiro, Minas Gerais a Paraná, které jsou hlavními ekonomickými centry země.

3.3 FTA a smlouvy

Smlouvy s EU

Vyjednávání Asociační dohody EU-Mercosur bylo zahájeno v roce 1999 a následně bylo několikrát přerušeno. V roce 2019 byla dosažena shoda na obchodní části dohody, v roce 2020 byly dokončeny i zbývající části. V návaznosti na nástup Luly do prezidentského úřadu v lednu 2023 došlo ke změně v postoji brazilské vlády k environmentálním otázkám, což odblokovalo dialog v citlivých tématech, a BFR má zájem v jednáních pokročit. Vzhledem k vládní politice reindustrializace země jsou pro BFR nutné určité garance a ochrana vlastního trhu, aby dohoda nevedla neopak k deindustrializaci, což je obava odborových organizací. Asociační dohoda by přinesla mnohé benefity v rámci zóny volného obchodu mezi oběma bloky, nicméně některé evropské země nejsou nakloněny podpisu FTA s BFR z důvodu obav levnějších zemědělských dovozů do jejich zemí (zejména Francie). Z pohledu EU je Mercosur klíčovým regionem, a to zejména v kontextu sílící role Číny v regionu.

Smlouvy s ČR

Základní dohoda o vědecko-technické spolupráci mezi vládami ČSR a BFR, Brasília, 2.7.1985

Smlouva mezi vládami ČSR a BFR o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a Protokol Brasília, 26.8.1986

Dohoda mezi vládami ČSR a BFR o kulturní spolupráci Praha, 7.4.1989

Dohoda mezi vládami ČR a BFR o zaměstnávání rodinných příslušníků diplomatických, konzulárních a administrativně-technických pracovníků Praha, 13.6.1997

Dohoda mezi vládami ČR a BFR o sukcesi do dvoustranných mezinárodních smluv sjednaná výměnou nót Brasília, 21.9.2001

Dohoda mezi vládami ČR a BFR o částečném zrušení vízové povinnosti Praha, 29.4.2004

Dohoda mezi vládami ČR a BFR o hospodářské a průmyslové spolupráci Praha, 12.4.2008

Dohoda mezi vládami ČR a BFR o spolupráci v záležitostech obrany Praha, 13.9.2010

Smlouva mezi ČR a BFR o vzájemné správní pomoci v celních otázkách, Praha, 1.11.2012

Podepsané smlouvy, dosud nevstoupily v platnost:

Smlouva mezi ČR a BFR o sociálním zabezpečení Brasília, 9.12.2020

Dohoda mezi ČR a BFR o leteckých službách Rijád, 5.12.2023

3.4 Rozvojová spolupráce

Česká republika neposkytuje v bilaterální rovině Brazílii žádnou formu rozvojové pomoci. Zprostředkovaně se Česko podílelo na rozvojové pomoci poskytované EU, která dosáhla v letech 2007 – 2013 na základě Country Strategy Paper (CSP) celkové výše 61 mil. EUR. V aktuálním období již Brazílie vzhledem k síle své ekonomiky není způsobilá pro účast na bilaterálních projektech financovaných z rozvojových fondů EU, nicméně EU se stále podílí na různých regionálních a tematických programech.

Jako jediný doporučitelný způsob eventuální rozvojové spolupráce se zemí kontinentálního rozměru a významu, kterou BFR je, lze uvést případy typu „Aid for Trade“, kdy prostředky na rozvojové projekty jsou efektivně napojeny na budoucí zakázky českých firem, případně další tematicky zaměřené projekty (projekt B2B, Malé lokální projekty apod.)

3.5 Perspektivní obory (MOP)

► Zemědělství a potravinářství

Brazílie má největší rozlohu orné půdy na světě (přes 350 milionů hektarů, 41 % rozlohy země), je světovým lídrem v produkci 34 zemědělských komodit a největším světovým vývozcem celé řady z nich (přes 70 % brazilského vývozu zemědělských komodit jsou produkty rostlinné výroby). Brazilský trh nabízí četné příležitosti pro české firmy, zejména v oblastech zemědělských technologií, zpracování potravin a udržitelného zemědělství.

Zemědělský sektor přispívá přibližně 27 % k HDP Brazílie a představuje téměř polovinu hodnoty vývozu země. Brazílie je světovou jedničkou vývozu produktů jako jsou sója, kukuřice, káva, hovězí maso, drůbež, cukr a pomerančový džus. Díky rozsáhlé rozloze zemědělské půdy a příznivým klimatickým podmínkám je Brazílie dobře připravena uspokojit rostoucí globální poptávku po potravinách.

Zemědělský sektor se stále více digitalizuje – využívá precizní zemědělství, drony, satelitní monitoring a automatizaci ke zvýšení produktivity a udržitelnosti. Dalším obrovským trendem v brazilském zemědělství je propojení se zelenou energetikou: jak výroba biopalin, především etanolu a bionafty, tak propojení zemědělské výroby s výrobou solární a eolické energie.

► Obranný a bezpečnostní sektor

Obecně jsou ozbrojené síly v Brazílii pozitivně vnímány jako garant pořádku a mají silné postavení, jemuž odpovídají poměrně velké výdaje ze státního rozpočtu na její vybavení. Současně se akcentuje i stále důležitější civilní role armády při živelných katastrofách, boji s ilegální těžbou v přírodních rezervacích či v souvislosti s odlesňováním Amazonského pralesa. Z této podvojné role také vyplývá zájem o technologie a flexibilní prosazování nových řešení.

Národní bezpečnost je pro Brazílii základním pilířem a sektor obrany hraje klíčovou roli při ochraně území, národních zájmů a podpoře regionální i globální stability. Obranný sektor má kromě svého významu pro bezpečnost také klíčové dopady na ekonomiku země, zejména s ohledem na export a import, a také investiční příležitosti.

► Energetika

Brazilský energetický sektor je zásadní pro růst ekonomiky země a může jí pomoci stát se globálním udavatelem trendů v této oblasti. Brazílie i nadále rozšiřuje svou kapacitu výroby energie a diverzifikuje energetický mix. Energie z vodních zdrojů je v Brazílii zdaleka hlavním zdrojem pro výrobu elektřiny (podíl vodní energie činí 61 % na energetické produkci země). Ostatní obnovitelné zdroje, jako jsou vítr a biomasa, představují 11 %, resp. 8 % brazilské produkce, podíl elektřiny vyrobené z plynu je 9 %, uhlí 3 % a jádra 3 %.

V roce 2024 Brazílie překonala hranici 208 gigawattů (GW) instalovaného výkonu. Podle údajů Národní agentury pro elektrickou energii (Aneel), nárůst výkonu o 9,35 GW v roce 2024 pochází 90,22 % ze solárních fotovoltaických (48,59 %) a větrných (41,43 %) zdrojů. Mezi 256 novými elektrárnami uvedenými do provozu v roce 2024 je 119 fotovoltaických solárních elektráren (4563,87 MW), 109 větrných elektráren (3 875,30 MW), 20 termoelektráren (869,70 MW), šest malých vodních elektráren (40,29 MW) a dvě vodní elektrárny (4,60 MW).

Současnou prioritou vlády jsou investice do obnovitelné energie, přičemž Brazílie má obrovský potenciál v této oblasti. Brazílie zaujímá třetí místo na světě z hlediska objemu výroby elektrické energie z vodních zdrojů. Velká část hydroenergetického potenciálu Brazílie pochází ze severního povodí řeky Amazonky.

► Civilní letectví, vesmír

Význam leteckého a vesmírného průmyslu v Brazílii neustále roste a je největší na jižní polokouli. V zemi se nachází přes 82 společností na výrobu letadel, z nichž 51 se nachází ve státě São Paulo, což představuje 95,6 % pracovních míst v tomto odvětví. Ze strany vlády a soukromých iniciativ dochází k investicím nejen do výroby, ale také do letištní infrastruktury s cílem udržet krok s tempem rostoucí poptávky po leteckých spojeních. Spolupráce veřejného a soukromého sektoru je účinnou strategií pro financování modernizačních a expanzních projektů umožňujících sektoru zůstat konkurenceschopný na globalizovaném trhu.

Vedle produkce klasických dopravních letadel (Embraer) je dvousetmilionová Brazílie dlouhodobě rozsáhlým trhem, pokud jde o vrtulníky a ultralehká letadla. Strategická spolupráce českých firem vytváří pozitivní referenci pro uplatnění dalších výrobků českého leteckého průmyslu v Brazílii.

► Voda a životní prostředí

Navzdory nízké míře recyklace Brazílie jen v první polovině roku 2024 dovezla více než 102 tisíc tun recyklovatelných tuhých odpadů

za cenu 146 milionů amerických dolarů, podle údajů panelu Comex Stat Ministerstva rozvoje, průmyslu, obchodu a služeb (MDIC). V roce 2023 objem dovozu dosáhl 260 tisíc tun při hodnotě 388 milionů dolarů. Tato čísla ukazují na značný nevyužitý potenciál domácího recyklačního trhu a představují konkrétní příležitosti pro investice a transfer technologií

4 Kultura obchodního jednání

Podkapitoly:

[4.1 Úvod](#)

[4.2 Oslovení](#)

[4.3 Obchodní schůzka](#)

[4.4 Komunikace](#)

[4.5 Doporučení](#)

[4.6 Státní svátky](#)

4.1 Úvod

Tak jako v případě mnohých jiných vzdálených teritorií, není ani Brazílie zemí, ve které by se dalo očekávat navázání kontaktů či realizaci obchodního případu pouhým zasláním elektronické nabídky a firemní prezentace vytipovaným firmám z oboru. V případě, že zvažujete vstup na brazilský trh, je nutno počítat s určitou počáteční investicí, dlouhodobým úsilím a také nutností být často fyzicky přítomen v regionu.

Zásadní je s otevřenou myslí reagovat na možné kulturní rozdíly, být vytrvalý, trpělivý a učenlivý. Místní prostředí je doporučeno nepřeceňovat, ale také nepodceňovat. Při vstupu na trh je proto nezbytná zevrubná analýza dat a celního zatížení, neúnavné prověřování partnerů, často se opakující schůzky a zvažování alternativních cest, které mohou přinést konkurenční výhodu v rámci předmětu činnosti.

4.2 Oslovení

Oslovení potenciálního obchodního partnera se liší dle zaměření relace (státní sektor/privátní sektor) a v souladu s oborem činnosti. Prvotní oslovení může probíhat prostřednictvím emailové korespondence, která ale nemusí být příliš účinná, a proto je vhodné být otevřený i jiným formám kontaktu (viz oddíl komunikace), osobnímu oslovení, případně se v komunikaci spoléhat na místního zástupce. Důležitou součástí oslovení brazilských partnerů (obou pohlaví) je respekt a přesná znalost jejich pracovního zařazení, úrovně a titulů. Znalosti portugalštiny je výhodou, významné je rovněž znát a respektovat rozdílnosti v oslovování mezi portugalštinou brazilskou a portugalskou. Brazilská portugalština je méně formální.

Mezi vhodné způsoby navázání úvodních kontaktů s teritoriem bezesporu patří návštěva specializovaných veletrhů či tematicky zaměřených akcí (konference, kongresy, podnikatelská fóra apod.). Veletrhů se každoročně konají stovky a jejich význam mnohdy přesahuje samotnou zemi, protože se jedná o největší akce svého druhu v rámci celého jiho- nebo dokonce latinskoamerického subkontinentu. Osobní účast umožňuje nejen získání základních informací o trhu a případné konkurenci, ale i velmi přínosný kontakt s místní podnikatelskou mentalitou a zvyklostmi.

Další cestu představuje vyhledání důvěryhodného prostředníka či služeb konzultační společnosti, kteří potřebnými osobními kontakty ve vašem oboru již disponují a mohou i vhodně poradit. S ohledem na sektor je možné také požádat o spolupráci některou z místních obchodních komor či podnikatelských asociací, které je možné snáze kontaktovat. Není od věci zvážit i oslovení a zprostředkování schůzky prostřednictvím zastupitelského úřadu, který kromě místní znalosti prostředí může zajistit i kredibilitu.

Spolupráce s místním zástupcem je velice rozšířenou formou průniku na trh. Brazilské podniky (zejména státní) zpravidla vyžadují, aby měl dodavatel místního zástupce, se kterým pak komunikují. Požadavek na místního zástupce se objevuje pravidelně v soutěžních podmínkách, v nabídce musí být doloženo jeho jmenování a oprávnění jednat za dodavatele. Činnost zástupce znalého místních podmínek je velmi důležitá pro doplnění informací o potřebném technickém vybavení, přizpůsobení výrobků brazilským normám a homologačnímu procesu a vysvětlení řady právních, obchodních a technických požadavků vypsanych tendrů. Vzhledem ke komplexnosti a nepřehlednosti legislativy je místní zástupce v některých případech téměř nezbytností pro úspěšné absolvování celního řízení a výpočtu daní souvisejících s dovozem, potažmo konečné prodejní ceny. Mimoto je přítomnost kvalitního zástupce v teritoriu jedním z předpokladů pro získání kvalitních informací o trhu, včetně udržování stálého kontaktu se zákazníky.

4.3 Obchodní schůzka

Schůzka se v Brazílii sjednává e-mailem, telefonicky, případně i přes WhatsApp, který je stále častějším, oblíbenějším a nejrychlejším komunikačním kanálem dokonce i v kontaktu se státní správou. Emailový styk postrádá flexibilitu a Brazilci mu v posledních letech nevěnují takovou pozornost, jaká je běžná v našem kulturním okruhu.

Je vhodné se předem vzájemně detailně informovat, kdo se schůzky zúčastní a případně specifikovat témata. Je zvykem si potvrdit schůzku ještě v den konání a dostavit se na ni včas. Výměna tištěných vizitek v úvodu je stále běžnou praxí, ačkoliv mnoho organizací přechází na digitální vizitky (QR kódy apod.). Předání dárků není nutné, může být ale milou pozorností, vhodná je např. drobnost z českého skla, český alkohol, upomínkový předmět. Ideálním časem pro dopolední schůzky je 10 hodin, odpolední schůzky probíhají často od 14 hodin. Ve větších městech – megalopolích – je třeba brát v potaz také externí faktory při domlouvání schůzek (dopravní špička apod.).

Schůzky se nejčastěji konají v kancelářích, ale je možné se sejít i v restauracích. Obědy se podávají mezi 12. a 14. hodinou, večere se konají v pozdějších hodinách, než je obvyklé v Česku (19. až 21. hodina). Pro začínající firmu v Brazílii může být důležitý vhodný výběr restaurace, která by měla odrážet určitou úroveň prestiže.

Při obchodních jednáních je zcela obvyklé nabízet kávu, vodu a případně malé pohoštění (jednohubky apod.), není ale časté nabízet čaj. V případě jednání v podobě obědů či večeří je možné se setkat i s alkoholickými nápoji, ale nejedná se o pravidlo a pro cizince není vhodné překročit „ochutnávkovou“ mez. Co se týče předání daru (např. alkohol lokální produkce), jedná se o běžnou praxi.

Pracovní týden začíná v pondělí a končí v pátek, ale páteční odpoledne může být citlivé pro naplánování schůzky. Sobota či neděle nejsou doporučení hodné, ale v závislosti na osobních konexích a v případě neformálních schůzek se lze setkat ze strany br. Subjektů s pochopením. Je třeba se vyhnout jednání během období karnevalu a dále pak okolo náboženských, státních a regionálních svátků, které si oficiálně i neoficiálně zaměstnanci spojují v „prodloužený víkend“.

Brazilci bývají povětšinou dobří obchodníci. Vysocí manažeři mají často vztah k Evropě či USA prostřednictvím studentských výměn či stáží, což usnadňuje vzájemné pochopení, a jejich jazyková výbava je nadstandardní. Brazilci, se kterými zahraniční partner nejčastěji vejde v kontakt, budou připravení a trénováni pro tuto funkci prostřednictvím kurzů rétoriky, kultury obchodního jednání, negociačních technik, a mohou proto působit velmi profesionálně a artikulovaně. Tím, že je trh značně vnitřně diferenciován, existuje řada specializovaných pozic i specifických postupů, které mohou podpořit výše uvedený profesionální přístup. Srdečná atmosféra jednání, která je projevem vzájemné úcty, a jiné druhy vystupování nemusí ale nutně odrážet skutečné ambice v rámci naplnění deklarovaných závazků.

Brazilci se i během obchodního jednání chovají mnohem přívětivěji a osobněji, než je naším zvykem. Standardně se již při prvním kontaktu (a to i písemnou formou) používá křestní jméno ve spojení s oslovením pan/paní, bez oslovení nebo třeba i s akademickým titulem. Při schůzkách nejsou výjimkou přátelská objetí či pocielování, je zvykem nabízet pomoc apod. Čeští podnikatelé by měli toto chování brát v potaz a akceptovat ho, není ale nutné, aby se ho snažili napodobovat či na ně přehnaně reagovat.

Při práci s emocemi je dobré se vyvarovat specifickým formám (českého) humoru, ironii a sarkasmu. Brazilci tyto nepřímé narážky chápou a mohou ocenit, nicméně se jedná o styl komunikace, který nepatří do obchodního styku. Často může vztahům uškodit přímá kritika, případně i přímočaré jednání o některém tématu.

Počet účastníků je závislý na typu schůzky, tématu jednání a zvyklostech partnerské instituce. Pokud je téma velmi specifické, lze počítat kromě člena jednacího týmu také se specialistou apod. V případě řady institucí či firem se lze setkat s dodržováním reciprocit v rámci hierarchické přítomnosti vedoucích pracovníků. Správně přizpůsobit složení delegace vyžaduje mít aktuální informace o protistraně, nepovažuje se proto za dotěrné zeptat se předem, naopak se to považuje za ohleduplnost a předejití případným nekomfortním situacím.

Pro jednání v Brazílii je ideální standardní formální evropský oděv, nicméně se obecně toleruje velká míra neformálnosti. Vždy ale záleží na oboru činnosti, sociálním statutu partnera, vzdělání a také obsahu jednání (výše sjednávaného kontraktu; získání sympatií pro dlouhodobou spolupráci; předvedení kompetentnosti apod.). Fakt, že neexistuje žádná univerzální norma týkající se oblékání, ale neznamená, že Brazilci nevnímají rozdíly ve vystupování a v zevnějšku. Je proto doporučeníhodné být z pozice cizince vždy formálně oblečen a dbát na reprezentativní vystupování, což není lehké s ohledem na rozdílné klimatické podmínky (v teplejších oblastech lze při vysokých teplotách přizpůsobit oblečení na úroveň Smart Casual apod.).

4.4 Komunikace

S příchodem pandemie se v Brazílii velmi rychle rozšířila on-line komunikace ve všech sférách života. Ačkoliv je formou, která je stále velmi oblíbená, její nadužívání způsobilo, že nemusí být příliš efektivní. Osobní kontakt, pokud je možný, zůstává stále nejlepší variantou.

Brazilci jsou poměrně progresivní v případě užívání komunikačních aplikací a sociálních sítí. Je proto velmi časté, že první kontakt nemusí probíhat po emailu, ale rovnou po zprávách či prostřednictvím audiozáznamů přes WhatsApp i v případě formálního styku. Telefonický hovor se v kultuře obchodního jednání používá zejména při urgencích nebo v nepředvídatelných situacích. E-mailová komunikace naopak slouží při komunikaci s institucemi a v případě individuální komunikace se jedná o exkluzivní formu vzhledem k její časové náročnosti.

Co se týče znalosti cizího jazyka, záleží na oboru činnosti a současně i na sociálním postavení mluvčího. S ohledem na velikost Brazílie – zejména její kontinentální charakter – a pouze jeden oficiální jazyk, mnoho Brazilců není nuceno používat cizí jazyk v každodenním styku, a proto jeho znalost nemusí být samozřejmostí. Dobrá znalost angličtiny je obvyklá jen u větších firem a podniků.

Znalost portugalského jazyka je proto jednoznačná výhoda, neboť i v kolektivu anglicky mluvících partnerů nemusí být aktivní používání u všech členů na stejné úrovni a dialog může být zatížen nedorozuměním. S ohledem na sektor, ve kterém podnikáte, je důležité si dopředu zjistit, zda je znalost cizího jazyka standardem, či je vhodné využít služeb tlumočníka. Výhoda tlumočníka může spočívat také v odstínění rozdílného kulturního kontextu.

Brazilci jsou hrdí na svou zemi, ačkoliv mohou během hovoru současně ironicky komentovat i její nedostatky. Během pracovních jednání je pro cizince výhodné vyhnout se tématům, která jsou kontroverzní nebo potenciálně rozdělující. Dobrým vodítkem při konverzaci může být poučka, že středoevropské koncepty nemusí v lokálním prostředí vždy fungovat z důvodu rozdílného historicko-spoločenského vývoje, a brazilský protějšek je proto může interpretovat jiným způsobem (termíny jako levice, pravice, armáda, geopolitika, střední Evropa aj.). Při pracovní konverzaci je také dobré upustit od komplexních témat brazilské společnosti, neboť lze těžko zobecňovat a nejsou z hlediska obchodního jednání produktivní (vnitropolitická situace země, environmentální politika, volby, srovnání posledních dvou prezidentů apod.). Citlivými tématy jsou dále náboženské vyznání, etnicita, rasa, gender, role ženy ve společnosti, rovné příležitosti a dekolonizace.

Ačkoliv neexistuje explicitní komunikační tabu, je vhodné se držet obecných témat spojených zejména s vlastní zemí, kde lze spontánně nalézt dostatečný manévrovací prostor (historie českého piva, turistika aj.).

Laskavost projevovaná Brazilci během jednání nemusí vyústit v reálné výsledky. Některé situace lze zjednodušit heslem „slibem nezarmoutíš“, připomenutí nenaplnění slibů pak nemusí být vhodně reflektováno. Váhavé přitakání či vyhýbání se přímé odpovědi může být interpretováno jako nezájem.

S ohledem na výše zmíněnou profesionalitu v některých odvětvích je v brazilské obchodní kultuře důležitá marketingová prezentace. Společnosti mají své vlastní strategie, hojně využívají sociálních sítí, inovativních nástrojů a aplikací. Tato kritéria jsou uplatňována i na zahraniční společnosti, které by měly reflektovat místní úroveň sebeprezentace.

4.5 Doporučení

Chtějí-li se české podniky prosadit v Brazílii, musí k zemi, její kultuře a obchodním zvyklostem, přistupovat s respektem a pokorou. Různorodost a nekonečná pestrost Brazílie se projevuje ve všech oblastech, včetně obchodu a souvisejících služeb. V Brazílii najdeme jak velmi vyspělé oblasti, které snesou plné srovnání s nejrozvinutějšími státy světa, tak i místa, která budí dojem, že zde ekonomický vývoj ustrnul v dobách dávno minulých. Proto je Brazílie zemí, jejíž trh je nutno zpravidla zpracovávat na regionální bázi, vždy s ohledem na reálné podmínky v konkrétním místě.

Mezi faktory, které výrazně ovlivňují úspěšnost prodeje, patří kromě ceny, kvality a obalu zejména osobní přítomnost při úvodních jednáních a schopnost vést jednání v portugalské. Kulturní zvyklosti velí udržovat i občasná neformální setkání. Jestliže intenzivní kontakt ze strany zahraničních firem není, mohou si to brazilští partneři vysvětlovat jako nedostatek zájmu. Obrňte se trpělivostí a mějte pro všechny případy vždy velkou časovou rezervu. Nespěchejte a živě se zajímejte o věci, které s obchodem zdánlivě nesouvisí. Rozhodně je nepodceňujte. Dlouhodobě pečujte o osobní vztahy.

Častým rozčarováním může být samotná podstata protekcionistického trhu vyžadující řadu postupů a nařízení, na které čeští obchodníci v rámci volného evropského trhu nejsou zvyklí. Těmto postupům se nelze vzepřít nebo je alternativně obejít, nýbrž je nutné je za pomoci místního partnera bezesbtku naplnit. Vstup na brazilský trh je komplikovaný také kvůli silné domácí a mezinárodní konkurenci. Rozhodující je proto mít správné a kvalitní informace a současně spolehlivého místního partnera, který sektor, případně administrativní procesy zná. Veletrhy a obchodní mise jsou velmi dobrou volbou pro navázání prvního kontaktu a seznámení se ze země, ale nelze od nich očekávat rychlé výsledky.

4.6 Státní svátky

1. leden – Nový rok

3.-4. března – Karneval*

18. dubna – Velký pátek (Velikonoce)*

21. dubna – Tiradentes (národní hrdina z 18. století)

1. května – Mezinárodní Svátek práce

19. června – Slavnost Těla a krve Páně *

7. září – Den nezávislosti Brazílie

12. října – Panna Marie z Aparecidy, den patronky Brazílie

2. listopadu – Památka zesnulých

15. listopadu – Den vyhlášení republiky

20. listopadu – Den boje proti rasismu a diskriminaci

24.-25. prosince – Vánoční svátky

31. prosince – Silvestr

* - pohyblivé svátky

Kromě výše uvedených oficiálních svátků se v Brazílii slaví také významné dny v rámci jednotlivých států federace a municipalit (založení města São Paula, apod.), které mohou být povinné nebo volitelné pro danou oblast.

V období karnevalu (pohyblivé datum v únoru/březnu) je doporučeno neplánovat žádná jednání ani jiné akce. Běžný provoz většiny institucí i soukromých subjektů může být výrazně upraven či omezen.

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

[5.1 Vstup na trh](#)

[5.2 Formy a podmínky působení na trhu](#)

[5.3 Marketing a komunikace](#)

[5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví](#)

[5.5 Trh veřejných zakázek](#)

[5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů](#)

[5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria](#)

[5.8 Zaměstnávání občanů z ČR](#)

[5.9 Veletrhy a akce](#)

5.1 Vstup na trh

Brazílie patří z hlediska exportérů k nejsložitějším trhům na světě. Tradičně existuje skrytý protekcionismus, který chrání domácí výrobu, ale v zemi existuje také silná zahraniční konkurence. Až na některé výjimky je pro naladění úspěšného udržitelného vývozu do Brazílie nutno počítat s velkými investicemi a dlouhodobou přípravou.

Pokud se týká obchodní svobody, respektovaný žebříček Index of Economic Freedom 2024 (The Heritage Foundation) uvádí, že Brazílie je až na 124. místě na světě ze 184 hodnocených zemí v úrovni svobody obchodu a podnikání, a proto je nadále považována za „převážně nesvobodnou“. V rámci Latinské Ameriky je svoboda pro obchod v Brazílii hodnocena až na 24. místě, dokonce až za Nikaraguu. Toto skóre je nižší než světový a regionální průměr. Hlavním problémem není ani tolik korupce či stále silná přítomnost státu v ekonomice, ale těžkopádný byrokratický a zastaralý právní systém. Zahájení nebo ukončení podnikání je považováno za nákladné a časově náročné. Přísné pracovní předpisy nadále podkopávají zaměstnanost a růst produktivity. Žebříček Ease of Doing Business umístil zemi na 109. pozici a v roce 2020 na 124. pozici, což ukazuje, že se tendence nezlepšuje.

Tyto informace nemají potenciální zájemce o brazilský trh odradit, a to zejména s ohledem na to, že zde existuje řada reálných příležitostí, které na vyspělých trzích neexistují. Je nicméně zcela nezbytné důkladně plánovat strategii, vypracovat tržní analýzu, mít kvalitní místní zastoupení a zejména ověřené informace. Naprosto nezbytné je pak věnovat se trhu dlouhodobě a systematicky. Největším problémem je evidentně vysoké daňové zatížení, které některé zahraniční produkty činí prakticky nekonkurenceschopnými, ale dlouhé dekády trvající protekcionismus se propsal téměř do všech oblastí (certifikace, najímání zahraničních pracovníků apod.). Úspěšné případy zahraničních firem ukazují, že nejúčinnější formou dlouhodobé přítomnosti na trhu je přenesení (alespoň) části výroby do země, založení dceřiné společnosti nebo společného podniku s místním partnerem. Je to také cesta, jak mít s trhem přímý kontakt, který umožní flexibilně a strategicky reagovat na náhlé změny se znalostí jejich příčít. V případě formátu import-exportní relace či hojných reexportů přes třetí země se společnost zřekne jisté části odpovědnosti ve prospěch místního prodejce, ale prakticky se vyváží z možnosti chápat v trh v souvislostech a reagovat na ně.

Celní systém

Charakteristickým znakem exportu do Brazílie je ne vždy zcela jednoduchá celní procedura, kterou musí jménem dovozce ze zákona vykonávat celní deklarant (despachante aduaneiro) s licenci. Celní procedura je v porovnání s ostatními zeměmi, kde se odbavení počítá na hodiny, kalkulována v mnohem delších časových jednotkách, přičemž v případě, že dovozce není schopen dodat všechny požadované dokumenty, se může protáhnout i na mnoho týdnů. Zároveň náklady na celní a přístavní poplatky jsou až o 50 % vyšší, než je ve světě obvyklé a v případě kontejnerů jsou dokonce násobkem nákladů v evropských přístavech. Náklady na jiný druh přepravy zboží jsou však ještě vyšší, ať už se jedná o dopravu silniční či leteckou. Dovozy podléhají celnímu režimu, který je dán celním sazebníkem integračního seskupení Mercosul – Tarifa Externa Comum (TEC).

Obchodním zástupce, dovozce a distributor

V Brazílii jsou dovoz a směna valut kontrolovány, a ne každá firma je jich schopna, proto jsou tu obvykle firmy specializující se na dovoz. Mezi hlavní požadavky na dovozce je mj. povolení dovozu - dovozní licence, která vyžaduje splnění přísných fiskálních a byrokratických pravidel. Dovoze obvykle je i distributorem, především v B2B, a to kvůli vysokému zdanění. Daně při dovozu a prodeji se načítají a čím více článků v prodejním řetězci je, tím více je koncová cena zatížena. I proto je zde populární model obchodního zástupce, který se stará o zákazníky, vyhledává obchodní příležitosti, zprostředkovává obchod na bázi komise a samotná transakce probíhá napřímo. Tento model funguje především mezi brazilským dovozcem a koncovým zákazníkem v B2B, ale nelze ho kvůli výše zmíněným specifikům vždy uplatnit při dovozu ze zahraničí.

Daňová soustava

Brazilský daňový systém je celosvětově známý tím, že je jedním z nejsložitějších, matoucích a obtížně interpretovatelných na světě. Od vyhlášení federální ústavy v roce 1988 bylo denně zveřejněno v průměru 37 daňových pravidel za den. S ohledem na federativní uspořádání země lze daně rozdělit na federální, státní nebo obecní (municipální). Podle druhu je lze dále dělit na daně, regulační poplatky, správní poplatky, poplatky ze státních zakázek a sociální příspěvky. Výše jednotlivých daní se neustále mění, přičemž v současné době se jedná o daňové reformě, jejíž první část by měla nahradit daně jako PIS, Cofins, IPI, ICMS a ISS daní z transakcí se zbožím a službami (IBS).

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

Níže jsou seřazeny možnosti vstupu na brazilský trh podle míry rizika, stupně kontroly a výše počáteční investice.

1. Export hmotných produktů a zboží

Nepřímý vstup

- 1. Brazilský obchodní zástupce (jen zprostředkovává obchod)
- 1. Brazilský dovozce (dováží na svůj účet), distributor nebo distribuční řetězec (nakupuje od dovozce a distribuuje na trhu koncovým zákazníkům na svůj účet)

Přímý vstup (přímá zahraniční investice do businessu v Brazílii)

- 1. Brazilský strategický partner (investice do společného projektu bez přímého propojení firem)
- 1. Joint Venture (společný podnik)
- 1. Dceřiná firma

2. Export služeb

Nepřímý vstup

- 1. Brazilský obchodní zástupce (jen zprostředkovává obchod)

Brazilský strategický partner = není přímá přítomnost na trhu, ale existuje strategická spolupráce včetně společných investic do společného projektu

Přímý vstup (přímá zahraniční investice do businessu v Brazílii)

- 1. Joint Venture
- 1. Dceřiná firma

Čím vyšší míra zapojení, tím vyšší kontrola situace, ale také finanční, časová a pracovní náročnost. Záleží na tom, jakou důležitost a potenciál Brazílie pro danou firmu představuje.

Hlavní výhodou nepřímého vstupu na trh, tj. spolupráce s obchodním zástupcem, dovozcem nebo distributorem je to, že on je nositelem rizika podnikání na brazilském trhu a také je zodpovědný za překonání všech překážek spojených se vstupem na trh (a těch je mnoho). Na druhou stranu najít spolehlivého partnera, který trh bude rozvíjet podle představ firmy, může trvat dlouho a vyžadovat značné úsilí. I v případě nalezení partnera je ale intenzivní podpora zahraniční firmy a její znalost brazilského trhu pro úspěch projektu klíčová. Přímý vstup na trh umožňuje daleko vyšší stupeň kontroly a znalosti prostředí, ale vyžaduje nesrovnatelně vyšší investici energie a prostředků. Je proto obvykle až druhou nebo třetí fází podnikání v Brazílii. Rozdíl mezi obchodním zástupcem, dovozcem a distributorem.

Podmínky pro vedení prodejních zástupců na brazilském trhu upravuje zákon č. 4886 z r. 1965 a jeho úprava, zákon č. 8420 z r. 1992. Požadavek na místního zástupce se objevuje pravidelně v některých soutěžních podmínkách, v nabídce by mělo být doloženo jeho jmenování a oprávnění jednat za dodavatele. Činnost zástupce znalého místních podmínek je velmi důležitá pro doplnění informací o potřebném technickém vybavení, přizpůsobení výrobků brazilským normám a homologačnímu procesu a vysvětlení řady právních, obchodních a technických požadavků vypsanych tendrů.

5.3 Marketing a komunikace

Při uvádění výrobku na trh je nutno počítat s velkými rozdíly mezi jednotlivými brazilskými regiony, kdy každý má zpravidla značně odlišný socio-ekonomický i kulturní profil. Pro prodej výrobku/služby je nutno aplikovat jinou strategii v kosmopolitním São Paulo (k dispozici násobně více druhů a množství médií, možnost použít např. zahraniční hudbu/globální prvky atd.) než na severu či severovýchodě země, kde může být klíčem k úspěchu identifikace nejvýznamnější lokální rozhlasové stanice.

Mediální trh v Brazílii je značně konzervativní. Při zadávání inzerce je nutno spoléhat na reklamní agentury. Největší mediální skupina Globo kontroluje asi 75% reklamního trhu. Velkoplošná venkovní inzerce je značně regulována, v některých státech federace i zakázána.

Reklama v médiích není s ohledem na velikost trhu a finanční možnosti českých podniků nejvhodnějším propagačním kanálem. V Brazílii, stejně jako v mnoha jiných zemích, je stále více populární reklama na internetu, včetně stále více se rozvíjejícího a lépe cíleného působení inzerentů na sociálních sítích. Zásadní roli přitom hrají mobilní zařízení (zejména telefony), neboť se v mnoha případech jedná o jediné přístroje, kterými se Brazilci připojují k internetu a na sociální sítě (nevlastní PC či notebooky).

Branding produktu a strategie uvedení výrobku na trh: značka je pro brazilského spotřebitele významným rozhodovacím faktorem, zvláště s rychle rostoucí střední třídou (přes 100 miliónů spotřebitelů). Většina studií se shoduje, že přenesení „hotové značky“ v případě Brazílie nikdy příliš nefungovalo. Výrobek by proto měl v oblasti brandingu a při uvedení na trh získat „brazilskou příchutí“. Osvědčeným receptem je tradice známých značek obohacená o místní inovaci – tedy zohlednění brazilských vlastností jako je rodinný život, štěstí, brazilská příroda či topografie, optimismus nebo pocit hrdosti na to být Brazilcem. Je však nutno dávat pozor na v zahraničí vžitě stereotypy o Brazílii („země fotbalu, karnevalu a kávy“), které mohou při nevhodném marketingovém zpracování působit spíše kontraproduktivně.

Vzhledem ke kulturním specifikům Brazílie je nejsilnějším prostředkem marketingu nadále lobbying prostřednictvím vhodného místního zástupce, která má odpovídající politické a obchodní kontakty..

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Stručně WTO, základní legislativa, jaká jsou rizika a jak se bránit.

Brazílie je členem WIPO, signatářem dohody TRIPS a její systém ochrany práv duševního a průmyslového vlastnictví lze považovat za standardní. Přesto však je v této oblasti standardním úkazem porušování domácí legislativy i mezinárodních závazků země. Velmi rozšířený je prodej a užívání nelegálního software a nelegální prodej hudebních nahrávek a filmů, jejichž nabídka bývá na všech větších trzích nebývale bohatá. Dochází také k mnoha případům falšování světových oděvních značek.

Procesy s cílem prokázat nerespektování duševního vlastnictví by byly v BFR natolik drahé, že nelze tuto cestu doporučit jako reálnou. Pouze v případě těch nejbohatších firem.

V souvislosti s ochranou práv duševního vlastnictví nebyly v posledních letech zaznamenány žádné oficiální stížnosti českých subjektů, které by odrážely poškození jejich zájmů.

5.5 Trh veřejných zakázek

Ústava v článku 37, odstavec XXI, řeší režim zadávání veřejných zakázek ustanovením, podle kterého veškeré práce, služby, nákupy a prodeje státu, jeho institucí a jejich poboček (na federální, státní nebo místní úrovni) musí být provedeny formou veřejné soutěže za podmínek, které budou pro všechny přihlášené strany rovnocenné. Každý kontrakt musí také obsahovat způsob platby v takové formě, jak to bylo v návrhu přihlášené strany uvedeno. K provádění tohoto ustanovení ústavy byl r. 1993 schválen federální zákon č. 8666, který byl v platnosti až do prosince 2023. V současné době veřejné zakázky upravuje zákon č. 14.133/2021 o provádění veřejných soutěží, který dále rozvádí všeobecné podmínky soutěží, jejich kategorie, vedení, rozhodování a uzavření kontraktu s vítězem soutěže. Pro přihlášení se do soutěže je vhodné využívat místních zástupců, kteří mají o podmínkách soutěží detailní znalost. Tento zákon se nevztahuje na veřejné obchodní společnosti, společnosti se smíšeným kapitálem a jejich dceřiné společnosti, které mají svá vlastní pravidla v zákoně č. 13.303/2016 – Zákon o státních společnostech.

Zadávání veřejných zakázek má několik fází, které jsou průběžně protokolovány a opatřeny jednacími čísly: 1. příprava výběrového řízení; 2. zveřejnění oznámení o výběrovém řízení; 3. předkládání návrhů a nabídek; 4. vyhodnocení; 5. kontrola dokumentů a požadavků; 6. možnost odvolání se; 7. schválení procesu.

Zákon dále upravuje pět kritérií, dle kterých mohou být veřejné zakázky vypsaný v souladu s povahou poptávaného zboží či služeb. Jsou jimi: 1) hodnocení konkurenčních nabídek dle kritérií – nejnížší cena; obsah a kvalita, kvalita a cena, nejvýraznější ekonomická návratnost, možnost uplatnění slevy; 2) soutěž: výběrového řízení z hlediska technické, vědecké nebo umělecké kvality; 3) soutěžní dialog: zadávání zakázek, ve kterém veřejná správa vede dialog s předem vybranými uchazeči na základě objektivních kritérií s cílem vytvořit jednu nebo více alternativ projektu. Uchazeči po skončení dialogů musí předložit konečný návrh; 4) veřejná dražba na základě nejnížší ceny (případně dražba státních statků na základě nejvyšší cenové nabídky).

Ve zvláštních případech stanovených zákonem může být vypsaní veřejné zakázky nevyžadováno (zákon č. 14.133/2021, čl. 74) nebo od něho může být upuštěno (zákon č. 14.133/2021, čl. 75).

Podmínky k registraci společností, které mají zájem se zúčastnit výběrových řízení pravidelně vyhlašovaných městy a státy federace, jsou uváděny v oficiálních věstnících těchto států. Tendrů se mohou v některých případech účastnit pouze brazilské právní subjekty, ačkoliv z dlouhodobého hlediska zde existuje snaha o zrovnoprávnění zahraničních subjektů s tuzemskými (např. začleněním GPA v rámci WTO). Z pohledu ČR tuto podmínku splňuje řada společností, které jsou již etablovány v Brazílii. Tendry vypisované státními podniky a institucemi bývají z obchodního hlediska velice atraktivní. Jedná se mnohdy o dodávky zboží jak pro civilní sektor, tak pro záchranné, represivní a ochranné složky měst nebo jednotlivých států. Veřejné zakázky jsou publikovány také na webových stránkách vlád států.

Podmínky pro vedení prodejních zástupců na brazilském trhu upravuje zákon č. 4886 z r. 1965 a jeho úprava, zákon č. 8420 z r. 1992. Požadavek na místního zástupce se objevuje pravidelně v některých soutěžních podmínkách, v nabídce by mělo být doloženo jeho jmenování a oprávnění jednat za dodavatele. Činnost zástupce znalého místních podmínek je velmi důležitá pro doplnění informací o potřebném technickém vybavení, přizpůsobení výrobků brazilským normám a homologačnímu procesu a vysvětlení řady právních, obchodních a technických požadavků vypsaných tendrů.

V rámci veřejných zakázek, ve kterých figurují zahraniční firmy, se často využívá nástroje obdobného advokátní úschově peněz (escrow agreement). V Brazílii tuto službu (depósito em garantia) nicméně poskytují banky nebo bankovní instituce, které zřídí za tímto účelem speciální účet. Dle plnění uzavřené smlouvy dojde následně k uvolnění částky.

Kromě oficiálních věstníků či specializovaných (často placených) webů lze užitečné informace o výběrových řízeních s příslušnými odkazy nalézt na Portálu pro transparentnost (Portal da Transparência), což platforma, kterou spravuje Generální kontrolní úřad Unie (CGU) s cílem zajistit hospodárné nakládání s veřejnými prostředky. V rozcestníku lze pod záložkou „licitace a smlouvy“ procházet jednotlivé procesy.

Na základě nově přijatého zákona byl také zřízen Portál veřejných zakázek (PNCP), kde jsou centrálně zveřejňovány úkony vyžadované zákonem.

Další informace a podrobnosti k tématu naleznete na níže uvedených odkazech:

- 1 Zákon č. 14.133/2021
- 1 Zákon č. 8.666/1993
- 1 Zákon č. 12.462/2011
- 1 Zákon č. 10.520/2002
- 1 Vyhláška č. 10 024/2019

1 Vyhláška č. 7.892/2013

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

Zákon o státní arbitráži z r. 1996 reguluje způsob urovnávání obchodních sporů a současně vysvětluje přístup soudu k právním rozhodnutím o arbitráži vydaným v zahraničí. Domácí arbitrážní spory se současně řídí také Občanským zákoníkem Brazílie. Doporučuje se zahrnout do obchodní smlouvy ustanovení o řešení případného sporu u mezinárodních soudních dvorů nebo u soudní instance ve třetí zemi.

Obecně lze konstatovat, že soudní spory vedené před brazilskými soudy jsou velice zdoluhavé; není výjimkou, že prvoinstanční rozsudek může být vydán např. i 10 let po podání žaloby. Kromě obvyklých rizik je nutno vzít v úvahu specifické podmínky Brazílie, zejména její rozlohu a rozdílnou úroveň industrializace jednotlivých států federace. Vyplatí se počítat se značným úrokovým zatížením, je nutno sledovat pohyb směnného kurzu domácí měny apod. Z pohledu zahraničního podnikatelského subjektu je jedním z největších problémů množství, komplexnost a nepřehlednost zastaralé legislativy upravující dílčí problematiku práva. Stav nezaměstnanosti, úroveň vzdělání, odbornost pracovníků a schopnost komunikace převážně pouze v portugalské jazyce jsou další významné, často limitující faktory.

Dlouhé platební lhůty, postupné splátky a trvalý dohled Centrální banky, která kontroluje mnohé operace, patří také mezi faktory, které mnohým exportérům a importérům ztěžují přístup na brazilský trh. Vzhledem k časté neznalosti místního prostředí je doporučováno zajištění platby akreditivem, což je však mnohdy velmi nákladné, zvláště při dlouhých platebních lhůtách.

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Od roku 2005 je v platnosti bilaterální dohoda mezi ČR a Brazílií o zrušení vízové povinnosti. Na jejím základě mohou držitelé českých cestovních pasů vstupovat na území Brazílie a přechodně zde pobývat po dobu do 90 dnů, nebude-li účelem jejich pobytu výkon výdělečné činnosti. Pro vstup do země brazilské orgány vyžadují platnost cestovního dokladu minimálně šest měsíců, v některých případech mohou dále požadovat předložení zpáteční letenky, prokázání dostatečných finančních prostředků (kreditní karta, finanční hotovost, výpis z účtu apod.), platné cestovní pojištění, hotelovou rezervaci apod. Brazilské orgány u cestujících přijíždějících z evropských zemí nevyžadují mezinárodní očkovací průkaz. Mohou jej však požadovat u cestujících, kteří do země přijíždějí ze sousedních latinskoamerických zemí, zejména z amazonské oblasti.

Při cestách do oblasti Amazonie a vnitrozemí je rozhodně doporučeno očkování proti žluté zimnici. Čeští lékaři dále doporučují očkování proti hepatitidě (žloutence) typu A a B. Běžní návštěvníci Brazílie se však mohou i v městských aglomeracích setkat s tropickými onemocněními přenášenými komáry, proti kterým zatím neexistuje účinné očkování (horečka dengue, zika, chicungunya). Tato situace panuje zejména v letních měsících, což v brazilských podmínkách představuje období prosinec až březen.

V Brazílii neexistují omezení dovozu peněz, nicméně je nutno deklarovat částky přesahující ekvivalent 10 000 BRL. Pokud jde o celní předpisy ohledně dováženého zboží osobní potřeby, každý cestovatel musí deklarovat pouze předměty, které nejsou pro osobní potřebu, v hodnotě vyšší než 500 USD. Ilegální vývoz rostlin a živočichů z Brazílie je přísně trestán.

Brazílie je zemí s relativně vysokou úrovní kriminality, která je soustředěna zejména do městských aglomerací a zde především do chudinských čtvrtí, tzv. favel. Cizinec je svým vzhledem a vystupováním lehce odlišitelný od místního obyvatelstva a stává se snadným terčem pouliční kriminality. Doporučuje se proto ponechávat cestovní doklad v hotelu a v ulicích měst se pohybovat pouze s jeho kopií a omezeným množstvím finančních prostředků. V případě loupežného přepadení se doporučuje zachovat klid a neklást jakýkoliv odpor.

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

Zaměstnávání občanů ČR je možné, pokud český státní příslušník obdrží od brazilského Ministerstva práce (Ministério de Trabalho) přechodné nebo trvalé pracovní povolení, které je zároveň podmínkou pro udělení přechodného nebo trvalého pobytu. S ohledem na protekcionistickou legislativu, která si klade za cíl upřednostnit zaměstnávání místních obyvatel, je získání tohoto povolení poměrně komplikované a je nutné doložit velké množství dokumentů a potvrzení. K obstarání povolení je proto vhodné využít služeb místní poradenských nebo zprostředkovatelských společností (tzv. despachante).

Pro informace ohledně požadavků a dalších podmínek řízení při podání žádosti o vízum či povolení k pobytu za účelem zaměstnání na území Brazílie je třeba kontaktovat Velvyslanectví Brazílské federativní republiky v Praze či přímo Ministerstva spravedlnosti a veřejné bezpečnosti v Brazílii.

Minimální měsíční plat činí v Brazílii 1 412 BRL (v přepočtu okolo 275 USD).

V rámci zaměstnání je nutné odvádět do fondu sociálního zabezpečení (Previdência Social) povinný měsíční příspěvek dle výše platu a další zákonné náležitosti (většinou vyžadováno ze strany zaměstnavatele). V Brazílii není zákonná povinnost mít sjednáno zdravotní pojištění.

Kontakty:

Velvyslanectví Brazílské federativní republiky v Praze

Adresa: Panská 5, 110 00 Praha 1 - Česká republika

Telefon: +420 224 321 910

E-mail: brasemb.praga@itamaraty.gov.br

Konzulární oddělení: consular.praga@itamaraty.gov.br

Web: www.gov.br/mre/pt-br/embaixada-praga

Úřední hodiny konzulárního oddělení pro veřejnost: Pondělí – pátek, od 9:30 do 14:00 hod. (po předcházejícím objednání e-mailem).

Ministerstvo spravedlnosti a veřejné bezpečnosti BFR

Adresa: Esplanada dos Ministérios, Bloco T, Edifício Sede, Brasília/DF. CEP: 70 064-900

E-mail: Imigrante.cgil@mj.gov.br

Rozcestník častých otázek týkajících se zaměstnávání cizinců

Legislativní úprava a další nařízení:

5.9 Veletrhy a akce

Zemědělství, potravinářství

- 1 AGRISHOW, mezinárodní veletrh zemědělské technologie Ribeirao Preto, SP
- 1 Brasil Brau, mezinárodní veletrh pivních technologií a surovin, São Paulo, SP
- 1 APAS SHOW, veletrh zaměřený na potraviny a nápoje, São Paulo, SP

Obranný a bezpečnostní průmysl

- 1 LAAD Defence & Security, největší mezinárodní veletrh obranných a bezpečnostních technologií v Latinské Americe Rio de Janeiro, RJ
- 1 Mostra BID, přehlídka domácí obranně-bezpečnostní produkce; lokální dodavatelé pro armádu, Brasília, DF
- 1 SC Expo Defense, veletrh zaměřený na inovace a technologie, Florianópolis, SC
- 1 EXPOSEC, veletrh bezpečnostních technologií, objektová bezpečnost, São Paulo, SP

Zdravotnictví, farmacie

- 1 HOSPITALAR, mezinárodní veletrh produktů, vybavení, služeb a technologií pro nemocnice, laboratoře a lékárny, São Paulo, SP
- 1 FCE PHARMA, mezinárodní výstava technologií pro farmaceutický průmysl, São Paulo, SP

Strojírenství

- 1 FEIMEC, mezinárodní strojírenský veletrh São Paulo, SP

Těžební průmysl

- 1 EXPOSIBRAM, jedna z největších výstav těžebního průmyslu v Latinské Americe, Belo Horizonte, MG

Design a sklářství

- 1 DW! Semana de Design de São Paulo, týden designu v São Paulo, SP
- 1 Expo Revestir, veletrh architektury designu a interiérů São Paulo, SP
- 1 GLASS SOUTH AMERICA, mezinárodní veletrh sklářského průmyslu, São Paulo, SP

Stavebnictví

- 1 FEICON, Mezinárodní veletrh stavebního průmyslu, São Paulo, SP

Letectví

- 1 LABACE, veletrh zaměřený na privátní leteckou dopravu, São Paulo, SP

Ucelený ale neaktualizovaný seznam nejvýznamnějších veletrhů naleznete v dokumentu vypracovaném Ministerstvem průmyslu, zahraničního a obchodu a služeb BFR.

6 Kontakty

Podkapitoly:

[6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu](#)

[6.2 Praktická telefonní čísla \(záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.\)](#)

[6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty](#)

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Velvyslanectví ČR v Brasília adresa: Embaixada da República Tcheca SES 805, Lote 21A, Asa Sul CEP 70200-901, Brasília – DF, Brazílie

telefon: +55 61 3242 7785, +55 61 3242 7905

e-mail: brasilia@mzv.gov.cz – politická a kulturní sekce, brasilia.consulate@mzv.gov.cz – konzulární sekce, brasilia.commerce@mzv.gov.cz – obchodní sekce

web: mzv.gov.cz/brasilia

konzulární působnost pro brazilské státy: : Acre, Alagoas, Amapá, Amazonas, Bahia, Ceará, Distrito Federal, Goiás, Maranhão, Mato Grosso, Pará, Paraíba, Pernambuco, Piauí, Rio Grande do Norte, Rondônia Roraima, Sergipe, Tocantins.

Generální konzulát ČR v São Paulo

adresa: Av. Morumbi, 635, Jardim Guedala, CEP 05607-000, São Paulo – SP, Brazílie

telefon: + 55 11 3031 1729, + 55 11 3031 8997, +55 11 9 8473 2905

e-mail: saopaulo@mzv.gov.cz

web: mzv.gov.cz/saopaulo

konzulární působnost pro brazilské státy: Espírito Santo, Minas Gerais, São Paulo, Paraná, Santa Catarina, Rio de Janeiro, Rio Grande do Sul, Mato Grosso do Sul.

Agentury přítomné v regionu:

CzechTrade Brazílie

vedoucí zahraniční kanceláře: Ing. Jan Michálek,

adresa: Av. Morumbi, 635 Jardim Guedala, CEP 05607-000, São Paulo – SP, Brazílie

tel.: +55 11 9 7086 7438

e-mail: jan.michalek@czechtrade.cz

web: www.czechtrade.cz/brazilie

CzechTourism

vedoucí zahraniční zastoupení v Mexiku s působností pro Brazílii, Argentinu, Kolumbii, Peru a Chile: Petr Lutter

adresa: Oficina de Turismo de la República Checa – CzechTourism SC de CV Arquimedes 130, piso 5, oficina A.. Col.: Polanco V seccion. Alcaldia: Miguel Hidalgo, Ciudad de México, Mexico

tel.: +525541695611

e-mail: mexico@czechtourism.com, lutter@czechtourism.com

web: www.czechtourism.cz

smluvní zástupce pro Brazílii: Luiz Fernando Destro

adresa: CzechTourism, Athos de Comunicacao, Rua Araújo, 165, conj. 30, CEP 01220-020 Sao Paulo, Brazílie

tel.: +55 11 3256 8288

e-mail: saopaulo@czechtourism.com, destro@czechtourism.com

Realizátor projektu PROPEA

Evolver Solutions Ltda

zodpovědná osoba: Ing. Martin Lošťák

adresa: Av. Paulista 2073, Torre Horsa II, Cj. 1702, São Paulo, SP, Brasil

tel.: +55 11 9 8941 1211

e-mail: info@evolversolutions.com

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

Záchranka (SAMU/Pronto-Socorro) 192

Hasiči (Bombeiros) 193

Pořádková policie (Polícia Militar) 190

Federální policie (Polícia Federal) 194

Kriminální policie (Polícia Civil) 197

Federální dálniční policie (Polícia Rodoviária Federal) 191

Státní dálniční policie (Polícia Rodoviária Estadual) 198

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

- 1 [Vláda a instituce \(Prezidentský palác\)](#)
- 1 [Ministerstvo zahraničních věcí](#)
- 1 [Ministerstvo financí](#)
- 1 [Brazilský institut geografie a ekonomie \(statistický úřad\)](#)
- 1 [Centrální banka](#)
- 1 [Generální ředitelství cel](#)
- 1 [Národní konfederace průmyslu](#)
- 1 [Národní konfederace obchodu](#)
- 1 [Brazilský svaz vystavovatelů](#)
- 1 [Svaz obchodu státu São Paulo](#)
- 1 [Svaz průmyslu státu São Paulo](#)
- 1 [Svaz průmyslu státu Rio de Janeiro](#)

Vybraná média

- 1 [O Globo](#) (deník největší mediální skupiny Globo, Rio de Janeiro)
- 1 [Folha de São Paulo](#) (nejvýznamný deník s celobrazilskou působností)
- 1 [Estadão](#) (významný deník s celobrazilskou působností)
- 1 [Valor Econômico](#) (nejvýznamnější hospodářský deník)